Gemeente Midden-Delfland

Anna van Raesfeltstraat 37, Postbus 1, 2636 ZG Schipluiden
T (015) 380 41 11, F (015) 380 99 92
E gemeente@middendelfland.nl, I www.middendelfland.nl

cittaslow

Aan de gemeenteraad

Ons kenmerk 0000579020
Uw brief van
Bijlagen 1

03 MEI 2024

Onderwerp
Raadsinformatiebrief Regiovisie Monitor 2023

Datum
25 april 2023

Geachte raadsleden,

In 2021 is de Regiovisie Jeugdzorg Haaglanden 2021-2026 vastgesteld. De regiovisie, complementair aan lokaal beleid, legt gemeenschappelijke doelen, uitgangspunten en verantwoordelijkheden op hoofdlijnen vast. De uitwerking gebeurt in jaarplannen. Met deze raadsinformatiebrief en de bijgevoegde Regiovisie Monitor 2023 krijgt u meer inzicht in hoe de jeugdhulp in de regio Haaglanden ervoor staat. Eerder hebben wij u met een raadsinformatiebrief reeds geïnformeerd over de lokale ontwikkelingen (d.d. 23 januari 2024).

Algemeen beeld
In 2022 leken zowel de groei van het aantal cliënten als de uitgaven per client in de regio Haaglanden te stabiliseren. Dat suggereerde een trendbreuk ten opzichte van de aanhoudende groei van de jaren daarvoor. De cijfers van 2023 laten zien dat die suggestie ten onrechte was. Weliswaar is het aantal jeugdigen dat in de regio jeugdhulp ontvangt vrijwel stabiel, de uitgaven per jeugdigen blijven stijgen. De wachttijden zijn voor sommige hulpvormen zodanig opgelopen dat er een afwegingskader is ontwikkeld om de meest kwetsbare kinderen tijdig passende hulp te kunnen bieden.

Jeugdigen groeien zo thuis mogelijk op
De ambitie om zo thuis mogelijk op te groeien wordt breed gedragen en zien we ook terug in de cijfers in de regio Haaglanden. Er is een terugloop in het aantal aanvragen voor een bestandspleeggezin en juist een toename in het aantal netwerkgezinnen. Hieruit kan worden geconcludeerd dat er eerder wordt gezocht in het netwerk dan in voorgaande jaren. Dit draagt bij aan de ambitie. Voor een klein deel van de kinderen is thuis wonen (tijdelijk) niet mogelijk waar plaatsing in de omgeving, zoals bij familie, vrienden of kennissen dan de voorkeur heeft. Als dat niet lukt, is een pleeggezin of gezinshuis het beste alternatief. In sommige situaties kan of lukt dit niet en is verblijf in een (gesloten) instelling nodig. Het aantal kinderen en jongeren in de gesloten jeugdzorg is in 2023 minder snel afgenomen dan in de jaren daarvoor. De grens van wat gemeenten op dit moment binnen het systeem kunnen bieden lijkt bereikt te zijn. Er is tijd nodig om beweging 'op naar nul uithuisplaatsingen' en 'zo thuis mogelijk opgroeien' via meerdere kanalen uit te voeren.

Jeugdigen groeien duurzaam en veilig op
Bij ernstige bedreiging van de ontwikkeling van jeugdigen kunnen jeugdbeschermingsmaatregelen nodig zijn. Het betreft een ondertoezichtstelling (OTS), voogdijmaatregel of jeugdreclasseringsmaatregel. Hierbij krijgen jeugdbeschermers (tijdelijk) de regie om de veiligheid te borgen. Het kan zelfs betekenen dat jeugdigen (tijdelijk) uit huis worden geplaatst in een pleeggezin, gezinshuis of instelling. Het uitgangspunt blijft: zo min mogelijk jeugdbeschermingsmaatregelen. Het aantal cliënten met een kinderbeschermingsmaatregel in Haaglanden loopt in 2023 verder terug.

FSC www.fsc.org MIX Papier van verantwoorde herkomst FSC® C003606

Aanpak wachttijden
Het is een gegeven dat er niet altijd direct hulp beschikbaar is op het moment dat een hulpvraag zich voordoet. Naast ontwikkelingen in de afgelopen jaren zoals de coronapandemie en bezuinigingen, is er ook sprake van krapte op de arbeidsmarkt in de jeugdhulp sector. Jeugdhulpaanbieders hebben problemen om voldoende personeel te behouden en vacatures in te vullen. Sinds 2022 wordt in de regio steeds nauwkeuriger gerapporteerd op wachttijden, waardoor er een betrouwbaarder beeld van wachttijden is ontstaan. De wachttijd is bijzonder lang binnen de specialistische GGZ en LVB-zorg. Veel kinderen zijn wachtend op een kinderdagcentrum (KDC). De gemiddelde wachttijd voor KDC-zorg bedraagt één tot twee jaar. Dit is een stijging van 170% ten opzichte van 2022. Om het schadelijk wachten zoveel mogelijk te voorkomen is in 2023 een pilot gestart waarmee een bijdrage geleverd wordt aan het verminderen van acute problemen van jonge kinderen in de leeftijd van 4-7 jaar die lang op de wachtlijst staan voor een KDC.

Jeugdhulp en onderwijs werken effectief samen
In de Regiovisie Monitor van 2022 is reeds genoemd dat er een onderzoek heeft plaatsgevonden over de noodzaak en meerwaarde van de samenwerking op het snijvlak van onderwijs en jeugdhulp. Uit dit onderzoek blijkt dat scholen en jeugdhulpaanbieders te maken hebben met verschillende contactpersonen, teams en werkwijzen van gemeenten binnen de jeugdhulpregio Haaglanden. Een belangrijk inzicht dat het onderzoek heeft opgeleverd is dat er in de regio sprake is van grensverkeer van leerlingen. Leerlingen gaan van en naar gemeenten naar het voortgezet onderwijs en het (voortgezet)speciaal onderwijs. Om die reden is het noodzakelijk om afspraken te maken over samenwerking tussen lokale teams en scholen en collectief onderwijs- en zorgaanbod in de regio. Ook het samen ontwikkelen van onderwijs binnen (kleinschalige) woonvoorzieningen heeft prioriteit.
In 2023 zijn verschillende resultaten bereikt ten aanzien van de effectiviteit van de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp. Op basis van data is inzicht verkregen in grensverkeer van leerlingen. Er is overzicht van jeugdhulp op de regioscholen en wat deze inzet oplevert in de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp. Ook is er een gezamenlijk uitzicht geformuleerd met de samenwerkingsverbanden voor passend onderwijs, gemeenten en jeugdhulpaanbieders. Er ligt een gezamenlijke visie, missie en er zijn leidende principes afgesproken voor versteviging van de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp voor 2024 en verder. In 2024 wordt verder gewerkt aan het overbruggen van systeemverschillen die de effectiviteit van de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp in de weg staan.

Jongeren en ouders aan het woord
Jongeren en ouders die te maken krijgen met jeugdhulp moeten mee kunnen praten en denken over verbeteringen in de jeugdhulp. Dit is clientparticipatie en is één van de kernwaarden van de Regiovisie Jeugdzorg Haaglanden. De regio investeert en luistert naar de ervaringsdeskundigen van Jong doet mee!, de Oudersraad en getrainde ExpEx jongeren. Deze kennis wordt verwerkt in beleid en besproken met jeugdhulpaanbieders en andere stakeholders. Toch is er nog veel te winnen op dit terrein. Ook in 2024 zal de regio daarom doorgaan met het betrekken van ervaringskennis van jongeren en ouders. Door de inzichten uit clientervaringen te verwerken in beleid en de praktijk van jeugdhulp, wordt de cyclus van leren en ontwikkelen mogelijk.

Bovenstaande betreft een samenvatting van de belangrijkste uitkomsten uit de Regiovisie Monitor 2023. Voor meer informatie verwijzen we u naar de Regiovisie Monitor 2023 in bijlage 1. Na de zomer volgt een regionale raadsinformatiebijeenkomst waarbij onder andere de Regiovisie Monitor 2023 wordt besproken.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

M.A.I. Born
Gemeentesecretaris

F.I. Noordermeer – van Slageren
Burgemeester